

Mantodaki konveksiyonel akımların etkisiyle oluşan iç kuvvetler yer kabuğunun şekillenmesinde önemli rol oynar.

1- Aşağıdakilerden hangisi iç kuvvetler arasında yer almaz?

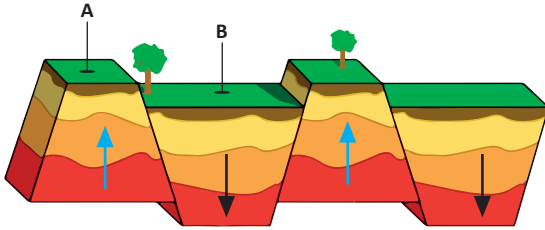
- A) Orojenez
- B) Epirojenez
- C) Volkanizma
- D) Heyelan
- E) Deprem

- I. Yer altındaki boşlukların çökmesiyle oluşan depremler
- II. İtalya'daki Po Ovası'nın her yıl birkaç milimetre çökmesi
- III. İskandinav Yarımadası'nın yılda birkaç milimetre yükselmesi
- IV. Himalaya Dağları'nın yan basınçların etkisiyle kıvrılıp yükselmesi

2- Yukarıdakilerden hangilerinin oluşumu epirojenez olayı ile açıklanamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Dış kuvvetler tarafından taşınan materyaller deniz ve göl tabanlarında birikerek tortul tabakalar oluşturur. Biriken bu tortul tabakalar sert bir yapıda ise yan basınçların etkisiyle aşağıdaki şekildeki gibi kırık dağları oluşturur. Kırılma sonucunda tabakalar düşey doğrultuda hareket eder.

3- Buna göre yukarıdaki şekilde A ve B harfi ile gösterilen alana hangisi yazılmalıdır?

A	B
A) Horst	Graben
B) Antiklinal	Senklinal
C) Kaldera	Maar
D) Batolit	Lakolit
E) Jeoantklinal	Jeoseklinal

Manto üzerinde yer alan yer kabuğu ağırlığı ve yoğunluğu oranında mantoya gömülü halde dengede durmaktadır. Yer kabuğu parçalarının ağırlığının artmasına veya azalmasına neden olan olaylar sonucunda yükselip alçalmaktadır. Bu olaya izostatik denge adı verilir.

4- Aşağıdakilerden hangisi izostatik dengeyi bozacak olaylardan biri değildir?

- A) Eğimli yamaçlar boyunca büyük heyelanların olması
- B) Buzul çağlarında kutup ve alp buzullarının genişlemesi
- C) Deniz altındaki tortulların orojenezle yükselmesi
- D) Dış kuvvetlerin karalardaki malzemeleri denizlere doğru taşınması
- E) Küresel ısınma ile birlikte karalardaki büyük buzul kütlelerinin erimesi

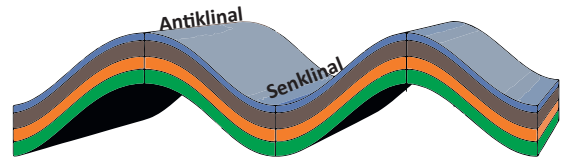
5- İskandinav Yarımadası'nda yer alan Botni Körfezi çevresinde uzun yıllar içerisinde oluşan 75 metrelik bir yükselme tespit edilmiştir. Botni Körfezi'ndeki yükselme sonucunda;

- I. Regresyon olayının yaşanması
- II. Transgresyon olayının yaşanması
- III. Kıyılarda ve akarsu yataklarında taraçalanma

durumlardan hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

Aşağıdaki şekilde kıvrım dağ şekli gösterilmiştir.

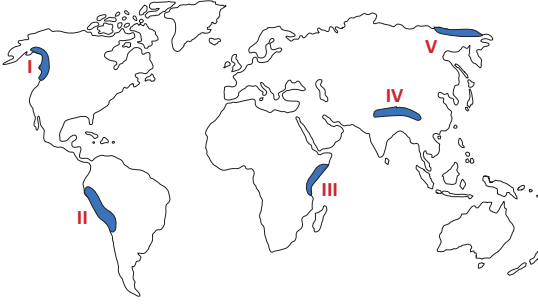
6- Buna göre aşağıdakilerden hangisi dünyadaki kıvrım dağlar arasında yer almaz?

- A) Himalayalar
- B) Alpler
- C) Etna Dağı
- D) And Dağları
- E) Kayalık Dağları

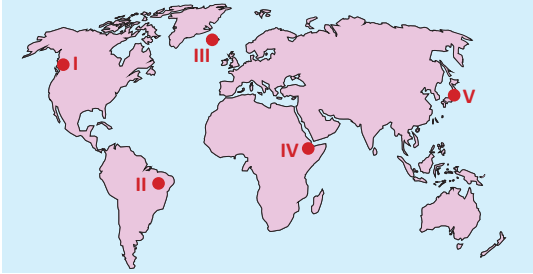
Jeosenkinal alanlarında biriken esnek yapıdaki tortulların yan basınçların etkisiyle sıkışması sonucu kıvrım dağları oluşur.

7- Haritada taralı alanlardan hangisinde kıvrım dağlara rastlanma olasılığı daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Yeryüzündeki levha sınırlarında aktif volkanik faaliyetler daha fazla görülür.

8- Buna göre haritada numaralandırılan yerlerden hangisi aktif volkanik bölge değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Levha sınırlarına yakın olan ülkelerde volkanik faaliyetler daha fazla görülür.

9- Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde volkanik faaliyetlerin görülme olasılığı daha azdır?

- A) Filipinler
- B) Litvanya
- C) İtalya
- D) İzlanda
- E) Yeni Zelanda

"Pasifik Ateş Çemberi" kuşağında yer alan Endonezya'da yaklaşık 130 aktif yanardağ zaman zaman faaliyete geçiyor. En son patlama Mart 2020'de Cava Adası'nda bulunan Merapi Yanardağı'nda meydana geldi. Yanardağıdaki patlama 150 saniye sürdü, püsküren kül ve dumanın yanardağın kraterinden 2 bin metre yüksekliğe kadar çıktığı belirtildi. Cava Adası'ndaki 2 bin 968 metre yüksekliğindeki Merapi Yanardağı'nın 2010'da lav püskürtmesi sonucu 347 kişi hayatını kaybetmişti.

10- Yukarıdaki metinde anlatılan yanardağ patlaması hangi iç kuvvetle ilgilidir?

- A) Dağ oluşumu
- B) Kıta oluşumu
- C) Volkanizma
- D) Depremler
- E) Pedoloji

Aşağıdaki tabloda volkanizma ile ilgili tanımlar ve eşleştirmeleri verilmiştir.

		Krater	Dayk	Maar	Lakolit
I	Magmanın tabakaları kesmesi sonucu oluşan damar şeklinde katlanmış şekillerdir.		✓		
II	Volkan bacasının üst kesiminde patlama sonucu oluşan çukurlardır.	✓			
III	Magmadan yeryüzüne ulaşan gazların patlaması ile oluşan çukurlardır.				✓
IV	Magmanın tabakalar arasına sokularak soğumasıyla oluşan mantara benzer şekillerdir.			✓	

11- Buna göre tablodaki işaretlemelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12- Volkanizma sonucunda yeryüzüne çıkan malzemelerin birikmesi ile volkan konileri oluşur. Volkanik patlama sonrasında bacadan çıkan lavların akıcılığı fazla ise geniş bir alana yayılır ve daha geç soğur.

Bu olay sonucunda;

- I. Kül konisi
- II. Kalkan volkan
- III. Tabakalı volkan

verilen koni şekillerinden hangilerinin oluşması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III